

rigtige Retning, et andet er, hvad man bør foreslaa, naar man selv er kaldet til at stille Forslag. Og det vilde efter min Opfattelse have været saa meget rigtigere at være bleven staaende ved Fordeling af de $\frac{3}{4}$ Bygningsafgift, som Udbyttet af Bygningsafgiften er stærkt stignende fra Aar til Aar, medens Udbyttet af Hartkornsskatten er paa det nærmeste uforanderlig. Jeg skal i saa Henseende henviser til, at Udbyttet af Bygningsafgiften i Finansaaret 1879—80 kun var 2,081,670 Kr. 19 Ø., men i Finansaaret 1889—90 var det steget til 2,617,005 Kr. 61 Øre, altsaa en Stigning i de 10 Aar af 535,335 Kr. 42 Øre eller ca. 53,500 Kr. aarlig; men i det Finansaar, for hvilket der sidst er aflagt Statsregnskab, 1899—1900, var Udbyttet af Bygningsafgiften steget til 3,799,271 Kr. 19 Øre. Der har altsaa i de sidste 10 Aar været en Stigning af 1,182,265 Kr. 58 Øre eller aarlig ca. 118,000 Kr., og i det sidste Aar, 1899—1900, har Stigningen fra Finansaaret 1898—99 endogsaa været 177,273 Kr. 78 Øre. Man vil saaledes se — hvad der heller ikke er overraskende for nogen — at der har været en stadig og stadig stærkere Stigning i Udbyttet af Bygningsafgiften, medens Udbyttet af Hartkornsskatten, som bekendt, er paa det nærmeste bestandig det samme. Det forekommer mig, at naar man vil se paa, hvordan den samlede Skattereform fordeler Sol og Vind mellem de forskellige Samfundsklasser, maa dette Forhold ikke lades ude af Betragtning.

Man ser og hører ofte det Argument fremsat for en forholdsvis større Fordeling af Bygningsafgiften end af Hartkornsskatten, at det antages, at de Erhverv, der svare Bygningsafgift, ville komme til at svare en forholdsvis større Del af Formue- og Indkomstskatten end Hartkornbrugerne. Det forekommer mig imidlertid ikke, at det Argument har nogen som helst Betydning i den Forbindelse. For det første vilde der jo ikke være ret megen Mening i den hele Skattereform, dersom Opgaven skulde være den at fordele de gamle Skatter paa de forskellige Samfundsklasser akkurat i samme Forhold, som de ny Skatter indgik; saa maatte man vist hellere spare sig hele Skattereformen; thi noget vidtløftigt bliver ganske vist hele Apparatet, naar man saadan beholder de gamle Skatter, men overfører dem i andre Kasser og samtidig paalægger ny Skatter. Hvis det derfor skulde være Formaalet, at de gamle Skatter skulde fordeles saa nær som mulig i samme Forhold, som de ny indgik, saa

var det dog maaske tvivlsomt, om hele Reformen var Ulejligheden værd. I hvert Fald kunde der da ikke være Tale om, at man vilde komme Landbruget til Hjælp ved Reformen, al Tale derom vilde være helt hen i Taagen. Men for det andet falder Formue- og Indtægtsskatten jo heller ikke paa nogen Klasse eller noget Erhverv som saadan, hverken uden for eller inden for Landbruget. Indkomst- og Formueskatten falder kun paa dem, hvor Indkomsterne og Formuerne findes, og det forekommer mig derfor ikke, at den Omstændighed, som maaske nok er rigtig, at Indkomst- og Formueskat forholdsvis i størst Grad kan ventes at ville indgaa fra Erhverv uden for Landbruget, skulde kunne være et Argument for, at man skulde overføre en større Del af Bygningsafgiften end af Hartkornsskatten. Tværtimod, hvis det virkelig viser sig, at Landbrugererhvervet kun kommer til at bære en forholdsvis mindre Del af Formue- og Indtægtsskatten, forekommer det mig, at det netop viser, at den hele Reform til Fordel for Landbruget er saa meget mere paatrængende og retfærdig, som Landbruget hidtil har baaret en uforholdsmæssig stor Del af Skattebyrden uden altsaa at have været i Besiddelse af en tilsvarende Evne. Vi kunde imidlertid ikke faa Tilslutning i Kommissionen til disse Forandringer i Forslaget om Overgang af en Del af de direkte Skatter til Kommunerne, og under disse Omstændigheder fandt vi ikke Grund til at fastholde vore Ønsker, vi vilde jo dog ikke kunne vente at faa dem gennemførte, og da vi desuden under Hensyn til samtlige foreliggende Forhold fandt det at være af Betydning, at Kommissionen optraadte saa enigt som muligt, sluttede vi os til Forslaget, som det foreligger. Men efter den Anledning, som det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (C. Hage) i Skattekommissionsbetænkningen har givet dertil, har jeg dog troet at burde fremsætte disse Bemærkninger. Thi jeg er fuldstændig enig i den Grundbetragtning, som den ærede Ordfører for nylig gjorde gældende, at det er saa langt fra, at København eller Byerne blive flaaede ved den Skattereform, der her søges gennemført.

Om Tiendeloven skal jeg ikke sige meget. Grundtankerne i Forslaget ere de samme, som tidligere have været fremførte gentagne Gange af det ærede Medlem for Køge (Alberti). Da Forslaget forelaa i Fjor, var der adskillige Enkeltheder i det, der bleve kritiserede ret stærkt, nogle af dem ogsaa fra min Side. Som Forslaget